

**IZVJEŠĆE
O REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA
FEDERALNOG ZAVODA ZA STATISTIKU
na dan 31.12.2013. godine**

Broj: 03-28/14

Sarajevo, lipanj 2014. godine

SADRŽAJ

I.	NEOVISNO REVIZIJSKO MIŠLJENJE.....	1
II.	IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA	3
1.	Uvod	3
2.	Predmet, cilj i obim revizije	3
3.	Sustav internih kontrola.....	4
4.	Obavljanje poslova iz nadležnosti Zavoda	5
4.1	Popis stanovništva, domaćinstava i stanova u BiH 2013.godine	5
5.	Izvršenje proračuna.....	8
5.1	Rashodi, izdaci i financiranje	8
5.1.1	Izdaci za materijal i usluge.....	8
5.1.2	Izdaci za rad povjerenstava	9
5.1.3	Izdaci temeljem ugovora o djelu	9
5.1.4	Tekući transferi.....	10
6.	Imovina,obveze i izvori sredstava	10
6.1	Popis imovine,obveza i potraživanja	11
6.2	Vanbilančna evidencija.....	12
7.	Primjena Zakona o javnim nabavkama BiH	12
III.	REZIME DANIH PREPORUKA	14
IV.	PRILOG FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	1

I. NEOVISNO REVIZIJSKO MIŠLJENJE

Osnova za reviziju

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća **Federalnog zavoda za statistiku** za 2013. godinu (Račun prihoda i rashoda, Bilance stanja, Izvješća o kapitalnim izdacima i financiranju, Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih, Godišnje izvješće o izvršenju proračuna) na dan 31. prosinca 2013. godine i usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva za finansijska izvješća

Rukovodstvo Federalnog zavoda za statistiku odgovorno je za izradu i fer prezentiranje finansijskih izvješća sukladno prihvaćenim okvirom finansijskog izvješćivanja, tj. Zakonom o proračunima u FBiH, Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH. Ova odgovornost obuhvata kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentiranje finansijskih izvješća koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u danim uvjetima.

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentiranje finansijskih izvješća, rukovodstvo Federalnog zavoda za statistiku odgovorno je i za usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, uključujući i odredbe zakona i propisa na temelju kojih su transakcije i iznosi objavljeni u finansijskim izvješćima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izražavanje mišljenja o finansijskim izvješćima na temelju provedene revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06) i primjenjivim Međunarodnim standardima Vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI). Ovi standardi nalažu rad sukladno etičkim zahtjevima i planiranje i izvršavanje revizije na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama danim u finansijskim izvješćima. Izbor postupka zasnovan je na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvješćima usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentiranje finansijskih izvješća, u cilju odabira revizijskih postupaka koji su odgovarajući u danim uvjetima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu općeg prezentiranja finansijskih izvješća.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvješćima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome jesu li finansijske transakcije i informacije, po svim bitnim pitanjima, usklađene sa odgovarajućim zakonskim propisima. Ova odgovornost uključuje provođenje procedura, kako bi se dobili revizijski dokazi o tome koriste li se sredstva za namjene utvrđene zakonima i propisima. Procedure uključuju procjenu rizika od značajnog neslaganja sa zakonima.

Smatramo kako su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni, odgovarajući i da osiguravaju temelj za naše mišljenje.

Temelj za izražavanje mišljenja:

- 1. Ne može se potvrditi kako je izvršeno usklađivanje stvarnog stanja imovine, obveza i potraživanja sa evidencijama iskazanim u knjigovodstvu Zavoda za statistiku jer Popis imovine, obveza i potraživanja nije u cijelosti proveden sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH. Izvješće o izvršenom popisu imovine, obveza i potraživanja ne sadrži sve usporedne vrijednosne i prirodne pokazatelje imovine, analizu ročnosti potraživanja i strukturu obveza iz**

kojih se može nedvosmisleno zaključiti da je izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, što nije sukladno članku 22. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i 69. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH. Zbog navedenoga ne možemo potvrditi iskazana stanja u financijskim izvješćima i to: stalnih sredstava (1.303.453 KM), obveza (5.156.306 KM) (točka 6.1.1.Izvješća);

2. Ne može se potvrditi iskazani iznos aktive i pasive u Bilanci stanja na dan 31.12.2013.godine, jer su zbog pogrešno preuzetog iznosa ukupnih obveza iz Glavne knjige u bilanci stanja aktiva i pasiva iskazane netočno (manje za 413.458 KM), što nije sukladno Zakonu o proračunima u FBiH, Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH (točka 6. Izvješća);
3. Ne može se potvrditi opravdanost isplate od 24.200 KM neto tijekom 2013.godine za angažiranje osoba temeljem ugovora o djelu za poslove koji su Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji, sistematizirani kao redovni poslovi Zavoda za statistiku(točka 5.1.1.2.Izvješća).

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte koje na financijska izvješća mogu imati stavke navedene u prethodnom pasusu, financijska izvješća **Federalnog zavoda za statistiku**, po svim bitnim pitanjima prikazuju istinito i objektivno stanje imovine i obveza na dan 31.12.2013. godine, rezultate poslovanja i izvršenja proračuna, za godinu koja se završava na taj dan, sukladno prihvaćenim okvirom financijskog izvješćivanja.

Financijske transakcije i informacije prikazane u financijskim izvješćima Federalnog zavoda za statistiku u tijeku 2013. godine, osim u točkama 1.,2. i 3. bile su u svim značajnim aspektima usklađene sa odgovarajućim zakonskim i drugim propisima.

Sarajevo, 09.05.2014. godine

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec

Generalni revizor
dr.sc.Ibrahim Okanović,dipl.oec.

II. IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA

1. Uvod

Federalni Zavod za statistiku (u daljem tekstu Zavod) osnovan je temeljem Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima („Službene novine FBiH“ 8/95, 9/96). Isti je službeni izvor informacija u FBiH, neovisan u izboru izvora podataka, statističkih metoda i procedura, odluka koje se odnose na sadržaj, formu i vrijeme distribuiranja podataka, odluka koje se odnose na zaštitu povjerljivosti podataka. Podaci i informacije do kojih dolazi putem svojih istraživanja priznati su i imaju široku uporabu. Federalni zavod za statistiku vrši stručne i druge poslove iz nadležnosti Federacije koji se odnose na statistička istraživanja u Federaciji a naročito na : prikupljanje, obradu i publiciranje statističkih podataka, utvrđivanje jedinstvene metodologije statističkih istraživanja, jedinstvene statističke standarde, razvijanje statističkog informacijskog sustavaa kao dijela jedinstvenog sustava informiranja, uvođenje i vođenje administrativnih i statističkih registara (prostornih jedinica stanovništava, poduzeća, samostalnih radnji i dr.) evidencije propisane zakonom, razmjenjivanje statističkih podataka sa drugim državama i međunarodnim organizacijama proisteklih iz obveza utvrđenih međunarodnim ugovorima i u skladu sa zakonom o državnom nivou kojim se uređuje ovo pitanje. Organiziranje i provođenje statističkih istraživanja od interesa za FBiH kao i organizacija i rad statističke službe regulirano je Zakonom o statističkom istraživanju u FBiH. Prema navedenom zakonu Zavod je nositelj statističke funkcije i obavezan je prikupljati, proizvoditi, arhivirati, štiti, analizirati i publicirati kvalitetne statističke podatke. Kvalitet statističkih podataka određuje i Kodeks rada Europske statistike. Principi rada (njih 15) sadržani u Pravilima rada Europske statistike, grupirani su u tri dijela i to institucionalno okruženje, statistički procesi i statistički rezultati.

Pored navedenoga, Zavod izvršava i zadatke koji se odnose na organiziranje i vođenje statističkih istraživanja. Zavod priprema prijedloge za provođenje statističkih istraživanja, priprema prijedloge za Program statističkih istraživanja u suradnji sa ostalim kompetentnim institucijama odgovornim za rad u oblasti statistike, određuje jednoobraznu bazu metodologija za provođenje statističkih istraživanja u skladu sa međunarodno prihvaćenim standardima, organizira i osigurava davanje i razmjenu statističkih podataka i informacija sa ostalim institucijama i korisnicima podataka, te radi na razvoju tehnika i metoda zaštite podataka.

Unutarnja organizacija i način rada Zavoda utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji, na koji je Vlada FBiH dala suglasnost. Radom Zavoda rukovodi direktor koji je i odgovoran za rad istog. Sredstva za rad Zavoda osiguravaju se u Proračunu FBiH.

Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji Zavoda za vršenje poslova i zadataka iz nadležnosti istog predviđeno je 264 radnih mjesta. Proračunom za 2013.godinu, sredstva su odobrena za 185 a stvarni broj uposlenih na dan 31.12.2013.godine u Zavodu bio 175.

Sjedište Zavoda je u Sarajevu, ulica Zelenih beretki 26.

2. Predmet, cilj i obim revizije

Predmet revizije su finacijska izvješća Zavoda za 2013. godinu i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finacijskih izvješć je omogućavanje revizoru izražavanje mišljenja o finacijskim izvješćima koji su predmet revizije, tj. prikazuju li finacijska izvješća, u materijalno značajnom smislu, objektivno i istinito finacijsko i materijalno stanje Zavoda na dan 31.12.2013. godine, izvršenje proračuna za godinu koja se završava na taj dan, je li poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, je li trošenje javnih sredstava namjensko, te jesu li finacijska izvješća sačinjena sukladno posebnim propisima o računovodstvu i finacijskom izvješćivanju u javnom sektoru.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, u periodu od prosinca 2013. godine do svibnja 2014. godine.

Kako se revizija obavlja ispitivanjem na temelju uzorka i kako postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu internih kontrola, postoji mogućnost neotkrivanja pojedinih materijalno značajnih grešaka.

3. Sustav internih kontrola

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, kao i ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava neophodno je imati uspostavljen funkcionalan sustav internih kontrola, koji je odgovornost rukovodstva. Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost istog je povoljno kontrolno okruženje koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacijsku strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlasti, vrednovanje rezultata rada, sistem nagrađivanja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Unutarnja organizacija i način rada i rukovođenja, kao i opis radnih mjesta za obavljanje poslova i zadataka Zavoda, utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji i njegovim izmjenama i dopunama (kojima je izvršeno usklađivanje sa izmjenama Zakona o državnoj službi u FBiH i podzakonskim aktima donesenim na temelju ovog zakona), na koje je Vlada FBiH dala suglasnost aktom br.V-498/113 od 13.06.2013.god. Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji Zavoda tematizirana su 264 radna mjesta od čega je jedan savjetnik direktora, 8 rukovodećih državnih službenika, 178 ostalih državnih službenika, 78 namještenika. Na dan 31.12.2013. godine u Zavodu je bilo uposleno 175 izvršitelja. Prosječna neto plaća iznosila je 1.329 KM (bruto 1.932 KM). U Zavodu su vršili ocjenjivanje državnih službenika i namještenika za 2013.godinu u skladu sa člankom 33. Zakona o državnoj službi u FBiH i člankom 34. Zakona o namještenicima u organima FBiH.

U skladu sa Zakonom o proračunima u FBiH, Zavod je donio Pravilnik o internoj kontroli, kojim su propisani upravljačko-kontrolni postupci, administrativno-kontrolni i računovodstveni interni kontrolni postupci. U članku 6. navedenog Pravilnika, utvrđeni su rizici po pojedinim procesima koji se odvijaju u Zavodu, utvrđeni su postupci i aktivnosti nadgledanja ali nisu obuhvaćeni poslovi koji se obavljaju po svim sektorima Zavoda. Primjera radi nisu utvrđeni rizici poslovanja odsjeka za informaciski sustav i tehničku podršku, poslovi priprema statističkih informacija za javnost u sektoru za publicistiku i diseminaciju, izrada statističkih metodologija i standarda i stručnih metodoloških objašnjenja za pravilno interpretiranje i korištenje statističkih podataka.

Provedenom revizijom utvrdili smo da iako su u Zavodu usvojeni interni akti koji reguliraju pojedine procese i tako stvorene pretpostavke funkcioniranja sustava internih kontrola, ne možemo potvrditi kako isti funkcionira na zadovoljavajućem nivou u svim procesima koji se odvijaju unutar Zavoda. Provedenom revizijom utvrdili smo kako se ne postupa u cijelosti sukladno usvojenim internim aktima i interne kontrole ne funkcioniraju u slijedećim segmentima: sačinjavanje finansijskih izvješća, provođenje popisa imovine, obveza i potraživanja nije u cijelosti u skladu sa zakonskim i internim aktima, narušavanje načela modificiranog nastanka događaja kod isplate naknada povjerenstvima, isplata naknada po ugovoru o djelu bez priloženog izvješća o izvršenom poslu, sklapanja ugovora za poslove koji su sistematizirani Pravilnikom. Za navedene propuste dane preporuke a na neke propuste (pravdanje troškova reprezentacije, odobravanje i isplate putnih naloga kao i odobravanje troškova mobilnih i fiksnih telefona nije u skladu sa internim aktima) ukazano je u pismu menadžmentu.

Interna revizija

Internu reviziju Zavoda u skladu sa kriterijima iz Pravilnika o internoj reviziji proračunskih korisnika, vrši Jedinica interne revizije Federalnog ministarstva financija. Ista je izvršila reviziju poslovanja Zavoda za period 01.01. do 31.12.2012.god. dok revizija za 2013.godinu nije vršena od strane istoga.

Pravilnik o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima dopuniti u dijelu procjene rizika po svim procesima koji se odvijaju u okviru Zavoda.

Poboljšati funkcioniranje sustava internih kontrola u cilju otklanjanja utvrđenih nedostataka, dosljedne primjene zakona i ostalih propisa.

4. Obavljanje poslova iz nadležnosti Zavoda

Službena statistika FBiH uređena je Zakonom o statistici u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ broj 63/03 i 9/09), koji pruža pravni okvir za organizaciju statistike, počevši od djelokruga rada, izvora podataka, izvještajnih jedinica, metodologija i standarda koji će se koristiti za proizvodnju statističkih podataka, rokova dostavljanja podataka za izvještajne jedinice, kao i rokova za evaluiranje statističkih aktivnosti. U skladu sa navedenim zakonom, jedan od osnovnih zadataka Zavoda je izrada **Programa provođenja statističkih istraživanja od interesa za FBiH**. Program je višegodišnji strateški statistički dokument u FBiH na temelju kojeg se donose godišnji planovi rada za proračunsku godinu. Programom se usklađuje sadržina statističkih podataka sa potrebama u FBiH, utvrđuje podjela rada i konkretiziraju prava i obveze svih subjekata koji učestvuju u organiziranju i provođenju statističkih istraživanja, osiguravaju programski okvir za uspješan rad Zavoda. Nacrt Programa priprema (u skladu sa člankom 18. Zakona o statistici u Federaciji Bosne i Hercegovine) Zavod u suradnji sa ovlaštenim organima i organizacijama za proizvodnju statističkih podataka a u skladu sa navedenim člankom Zakona **na prijedlog Vlade FBiH, Program donosi Parlament FBiH. Program provođenja statističkih istraživanja od interesa za FBiH za period 2013.-2016.godinu, (u daljem tekstu Program)**, pripremljen je temeljem Zakona o statistici u FBiH, Strategije integracije Bosne i Hercegovine u EU i višegodišnjeg Programa Eurostata 2013. – 2017. i usklađen je sa Statističkim programom BiH, UN temeljnim principima zvanične statistike i Kodeksom prakse EU statistike. Nacrt Programa za period 2013.-2016., Zavod je izradio u kolovozu 2012.god. i poslao nadležnim ministarstvima i institucijama na mišljenje 26.12.2012.god. Nakon razmatranja primjedbi i sugestija, direktor Zavoda je 05.02.2013.god. dostavio Nacrt Programa, sa ugrađenim primjedbama (u vezi usklađenosti sa zakonima i propisima EU koje su dobili od strane Ureda za zakonodavstvo Vlade FBiH) **Vladi FBiH, radi upućivanja u daljnju parlamentarnu proceduru. Istovremeno uz Program, direktor Zavoda poslao je Vladi FBiH i Nacrt Plana provođenja statističkih istraživanja od interesa za FBiH za 2013.god. izrađen na temelju navedenog Programa. Plan provođenja statističkih istraživanja od interesa za FBiH za 2013.god. je od strane Vlade FBiH usvojen 23.10.2013. god. aktom br. V-1196/13 dok je Program provođenja statističkih istraživanja od interesa za FBiH za period 2013-2016, usvojen na Parlamentu tek 06.11.2013.god. aktom br.01-02-1085/13. Napominjemo kako Zavod nije mogao uputiti Program u proceduru usvajanja prije usvajanja Programa statističkih istraživanja od interesa za BiH. Isti je usvojen od strane Vijeća ministara aktom VM 97/13 od 26.03.2013.god.**

Kašnjenje u usvajanju planskih dokumenata može uticati na provođenje i utemeljenost aktivnosti Zavoda, stoga Zavod mora u suradnji sa nadležnim institucijama osigurati donošenje godišnjeg programa rada istovremeno uz usvajanje finansijskog plana. Primjera radi **Popis stanovništva završen je prije nego što je usvojen Plan provođenja statističkih istraživanja od interesa za FBiH za 2013.god.**

Za 2013.godinu u Zavodu su planirane ukupno 172 statističke aktivnosti definirane Programom provođenja statističkih aktivnosti od interesa za FBiH za period 2013.-2016. godina i Planom provođenja statističkih aktivnosti za 2013.godinu, od kojih je završeno uspješno 166 što je 96,5%. Po završetku godine sačinjeno je izvješće o realiziranim i nerealiziranim statističkim aktivnostima i dan je finansijski prikaz izvršenja plana . Izvješće je usvojeno od strane Vlade FBiH 27.03.2014.godine odlukom V-516/14.

Poduzeti aktivnosti u saradnji sa nadležnim institucijama, koje će osigurati usvajanje godišnjeg plana provođenja statističkih istraživanja od strane Vlade FBiH istovremeno uz usvajanje finansijskog plan u skladu sa zakonskim propisima.

4.1 Popis stanovništva, domaćinstava i stanova u BiH 2013.godine

Jedan od zadataka Zavoda u 2013.godini u okviru Programa provođenja statističkih istraživanja i Plana rada za 2013.godinu, bio je provođenje „Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova u BiH 2013.godine (u daljem tekstu Popis). Osnovni cilj provođenja Popisa u skladu sa Zakonom o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u BiH 2013.godine („Službeni glasnik BiH“ 10/12 od 07.02.2012.god.) bio je osiguranje relevantnog skupa podataka o broju i teritorijalnoj distribuciji stanovništva u BiH i njegovim

demografskim, geografskim, društveno-ekonomskim, kulturološkim i drugim karakteristikama koje se koriste za pripremu i implementiranje razvojnih planova u svim oblastima društvenog i ekonomskog života u BiH. Na temelju članka 38. navedenog Zakona Fiskalno vijeće BiH je donijelo odluku (02.10.2012.god.) u skladu sa kojom će se u 2013.godini izdvojiti 32.000.000 KM za obavljanje popisa.

Vijeće ministara BiH je 23.01.2013.godine usvojilo prijedlog Zakona o izmjenama zakona o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u BiH u 2013.godini. Predložene izmjene usvojene su od strane Parlamentarne skupštine BiH (26.02.2013.god.). Navedenim Zakonom određen je period provođenja Popisa od 01. do 15.10.2013.godine. U članku 19. Zakona definirano je kako popis organiziraju i provode statističke institucije u BiH: Agencija za statistiku BiH (kao koordinator popisa), Federalni zavod za statistiku i republički zavod za statistiku Republike Srpske u suradnji sa upravnim tijelima i organizacijama BiH, nadležnim entitetskim upravnim tijelima i organizacijama, nadležnim tijelima Brčko distrikta i jedinice lokalne samouprave. Člancima 38. i 39. navedenog Zakona definirano je financiranje Popisa. U skladu sa istim namjenska sredstva za financiranje poslova i zadataka popisa, osiguravaju se iz proračuna BiH, entiteta, Brčko Distrikta, međunarodnih donacija i drugih izvora i ista će se koristiti prema unaprijed utvrđenom finansijskom planu za provođenje popisa usuglašenom između Agencije za statistiku BiH i entitetskih zavoda za statistiku. Zakonom je određen i minimum potrebnih sredstava za provođenje Popisa u iznosu od 42.625.603 KM od čega za 2013. godinu 31.364.836 KM. Sukldno Zakonu popis je višegodišnji projekat a neutrošena sredstva planirana za isti iz tekuće godine prenose se u iduću godinu. Finansijski plan Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova u BiH u 2013.god. usuglašen 27.03.2013.god. između Agencija za statistiku BiH, Federalnog zavoda za statistiku FBiH i Republičkog zavoda za statistiku RS, usvojilo je Vijeće ministara 16.04.2013.godi.

U Proračunu FBiH za 2013.godinu, Zavodu su odobrena sredstva za realiziranje Projekta Popisa u ukupnom iznosu od 16.865.953 KM. U ožujku 2013.godine od strane Europske unije odobren je **direktni grant Bosni i Hercegovini od 7.500.000 EUR-a** za plaćanje neto naknada angažiranih osioba u vršenju popisa. Obveza statističkih institucija bila je plaćanje pripadajućih poreza i doprinosa u skladu sa propisanim zakonskim stopama. Potpisan je „Sporazum o korištenju sredstava granta“ između Agencije za statistiku BiH i entitetskih zavoda za statistiku, kojim je definiran način realiziranja i raspodjele sredstva granta. Na temelju navedenog sporazuma Zavodu su doznačena sredstva u iznosu od **7.348.785 KM**. Zavod je učestvovao u pripremi projektne dokumentacije za ovaj grant kao i u izradi finansijskog plana za isti i sukladno instrukciji Federalnog ministarstva financija, za sredstva granta otvorio je poseban namjenski račun u svrhu praćenja Projekta Popisa.

Sredstva za provođenje Popisa planirana u iznosu od 16.865.953 KM, realizirana su u iznosu od **13.378.786 KM** od čega se na sredstva granta EU odnosi 7.348.785 KM a sredstva iz proračuna Zavoda u iznosu od 6.030.076 KM.

Realiziranje navedenih sredstava prikazano je u slijedećoj tabeli:

Red.br.	Grupa rashoda	Planirano	Realizirano 31.12.13.g.	Index
A	Sredstva iz proračuna	16.865.953	5.460.167	
1.	Putni troškovi za Popis stanovništva	656.438	55.351	8,43
2.	Troškovi komunalnih i komunikacijskih usluga za popis	87.540	4.051	4,59
3.	Nabavka materijala za popis	656.438	3.361	0,51
4.	Troškovi usluga prijevoza za popis	226.788	0	-
5.	Zakup imovine za popis	1.675	0	-
6.	Tekuće održavanje za popis	40.665	31.577	77,65
7.	Tr.osiguranja i bankar.usluga za popis	147.252	48.396	32,87
8.	Ugovorene usluge za popis	14.890.563	5.201.923	34,93
9.	Nabava opreme za popis	158.594	115.508	72,83
B	Sredstva granta		7.348.785	
10.	Ugovorene usluge za popis-grant		7.348.785	
10.1	naknade popisivača (neto)		6.099.935	
10.2	naknade općinskih instruktora (neto)		865.950	
10.3	naknade popisnih komisija lokalne samouprave (neto)		315.900	
	naknade župaanijskih popisnih komisija (neto)			

10.4	naknade entitetskih instruktora (neto)		18.000	
10.5			49.000	
C	Sredstva tekuće rezerve		569.909	
11.	Transferi općinama za popis		569.909	
	Ukupno A+B+C	16.865.953	13.378.786 KM	79,32

Doznačena **sredstva granta u iznosu od 7.348.785 KM**, u cijelosti su utrošena za pokriće neto naknada za učesnike popisa, dok su **sredstva proračuna u iznosu od 6.030.076 KM** utrošena za neto naknade 3.076.131 KM (za neto naknade popisivača u iznosu od 2.556.354 KM, neto naknade općinskih instruktora 364.878 KM, neto naknade popisnih komisija lokalne samouprave 141.360 KM neto naknade entitetskih instruktora 13.539KM), za poreze i doprinose za isplaćene cjelokupne neto naknade u iznosu od 2.695.734 KM i ostale troškove popisa u iznosu od 258.211 KM.

Za obavljanje poslova pripreme, provođenja i obrade podataka Popisa u skladu sa Zakonom o popisu, formiran je Centralni popisni biro, popisni biro Agencije za statistiku i entitetskih zavoda za statistiku te popisni biro Brčko distrikta, županijske popisne komisije, popisne komisije lokalne samouprave i utvrđeni su poslovi i zadaci koje isti trebaju obavljati. **Centralni Popisni biro** usvojio je (04.02.2013.godine) Okvirni plan aktivnosti.

Popisni biro Federalnog zavoda za statistiku nakon završetka popisa (17.01.2014.god.) sačinio je Izvješće o radu popisnog biroa Federalnog zavoda za statistiku, dostavio ga direktoru Zavoda, koji ga je uputio na razmatranje i usvajanje Vladi FBiH. Do kraja naše revizije izvješće popisnog biroa Vlada FBiH nije razmatrala. Naknadno je (17.07.2014.godine) dostavljen Zaključak Vlade FBiH od 26.06.2014.godine, kojim se Izvješće o radu Popisnog biroa Federalnog zavoda za statistiku usvaja.

Županijske popisne komisije u svom sastavu imale su po tri člana od kojih je obvezni član bio načelnik županijske statističke službe a poslovi i zadaci komisije utvrđeni su člankom 25. Zakona o popisu. Broj članova popisnih komisija lokalne samouprave (od 3 do 5) utvrđen je u skladu sa Zakonom o popisu, na temelju procijenjenog broja stanovnika općine. Na poslovima popisa učestvovalo je 79 općinskih popisnih komisija, čije su članove imenovala općine do 21.06.2013.godine u skladu sa definiranim kriterijima. Zavod je za Popis angažirao i 105 entitetskih instruktora raspoređenih po općinama (nakon provedenog Javnog poziva objavljenog 09.07.2013.godine sa utvrđenim kriterijima izbora kandidata). Izbor i imenovanje obavile su općinske popisne komisije u skladu sa utvrđenim procedurama.

Prije vršenja Popisa, statističke institucije u BiH izradile su Procedure za plaćanje osoblja angažiranog u provođenju popisa, koje su usvojene od strane rukovoditelja navedenih institucija 27.09.2013.godine. Procedurama su definirani temeelji i kriteriji za utvrđivanje načina plaćanja i visine naknada učesnika u popisu kao i koje vrste naknada se plaćaju iz sredstava granta a koje iz proračuna statističkih institucija. Procedurama su definirane i potrebne popratne evidencije, koje su služile kao dokaz za ostvarene troškove. Uz pomoć angažiranih eksperata iz EU napravljen je modul za plaćanje u kome su se radili obračuni i izlazne tabele, kako bi rizik grešaka bio sveden na minimum. Zavod je u svim fazama izrade aplikacije vršio testiranje iste kako bi se mogućnost greške svela na minimum.

U provođenju Popisa planirano je učešće ukupno 16.123 osoba od čega je angažirano 13.506 osoba dok je 2.617 osoba određeno za rezervu. Zavod je organizirao tiskanje i potpisivanje ugovora sa angažiranim osobljem. Prema informaciji iz Zavoda u Popisu je bilo angažirano i isplaćene su naknade za 13.526 osoba temeljem zaključenih ugovora. Metodom uzorka izvršena je revizija ugovora o djelu zaključenih sa popisivačima, općinskim i entitetskim instruktorima i članovima popisnih općinskih komisija. Uvidom u iste konstatirano je kako su isti unificirani sa jasno utvrđenim kriterijima za isplatu naknada i nismo konstatirali nepravilnosti. Isplata naknada učesnicima u popisu vršena je posebno iz sredstava granta a posebno iz sredstava proračuna i tako je osigurano lakše i transparentnije praćenje. Nakon uplate sredstava bankama od strane Federalnog ministarstva financija, bankama su dostavljani spiskovi učesnika za rasknjižavanje uplata. Sva knjiženja obveza i rashoda vršena su preko Glavne knjige (u daljem tekstu GK) Zavoda kao jednog segmenta GK Riznice. Isplate učesnicima Popisa iz sredstava granta (neto) izvršene su u prosincu 2013.godine a isplate iz sredstva proračuna tijekom siječnja 2014.godine. Nakon unosa troškova za neto naknade, izvršen je obračun i unos naloga za poreze i doprinose temeljem ugovora o djelu a

Poreznoj upravi FBiH dostavljene su evidencije o uplatama (neto naknada, poreza i doprinosa temeljem ugovora o djelu).

Na poziv Vijeća ministara BiH, Europska komisija je organizirala međunarodni monitoring Popisa. Potpisan je i Memorandum o razumijevanju između Europske komisije, Vijeća Europe i Vijeća ministara, kojim je dogovoren cilj međunarodne posmatračke operacije, posmatranje cjelokupnog Popisa od pripreme do objavljivanja podataka.

5. Izvršenje proračuna

U Godišnjem izvješću o izvršenju proračuna za 2013. godinu, ukupni tekući rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od **19.459.603 KM** što predstavlja 83 % operativnog proračuna Zavoda za 2013.godinu. Isti su u odnosu na 2012.godinu veći za 11.432.831 KM ili 142% zbog planiranih aktivnosti oko popisa stanovništva. U odnosu na planirana sredstva u proračunu za 2013.godinu, ukupni rashodi su manji za 3.967.993 KM ili 17%. Struktura rashoda Zavoda je slijedeća: bruto plaće i naknade zaposlenih 4.589.666 KM (ili 24% ukupnih rashoda), doprinosi poslodavca 428.311 (2%), izdaci za materijal i usluge 13.650.237 KM (70%), tekući transferi 569.909 KM (3%) i izdaci na nabavu stalnih sredstava 221.480 KM (1%).

Prema prezentiranoj dokumentaciji temeljem zahtjeva Zavoda a u skladu sa rješenjem Ministarstva financija, izvršena je unutarnja preraspodjela sredstava u iznosu od 163.000 KM smanjivanjem pozicija: putni troškovi za provođenje HBS ankete o potrošnji domaćinstava u BiH 5.000 KM, ugovorene usluge za HBS anketu 30.000 KM, ugovorene usluge za uvođenje GIS-a za ažuriranje i formiranje nove kartografske dokumentacije po općinama 20.000 KM, ugovorene usluge za provođenje ankete o radnoj snazi-ARS 8.000 KM i ugovorene usluge za popis stanovništva 100.000 KM. Preraspodjelom je izvršeno povećanje slijedećih pozicija: izdaci za komunalne usluge 10.000 KM, najam imovine i opreme 5.000 KM, izdaci za tekuće održavanje 28.000 KM, ugovorene usluge za tekuće poslove 20.000 KM i nabava opreme za tekuće poslovanje Zavoda 100.000 KM.

Odlukom Vlade FBiH (682/13 od 09.07.13.god.) odobrena je preraspodjela sredstava predviđenih proračunom Zavoda u iznosu od 553.878 KM sa pozicije ugovorene usluge za popis, na poziciju tekuće rezerve Vlade FBiH. Isti iznos sredstava sa pozicije tekućih rezervi Odlukom Vlade (672/13) prebačen je Zavodu na poziciju tekući transferi drugim nivoima vlasti za popis stanovništva.

Po završetku Popisa, Odlukom Vlade FBiH izvršena je preraspodjela sredstava predviđenih proračunom Zavoda sa pozicije ugovorenih usluga (za popis stanovništva) u iznosu od 5.010.668 KM na poziciju Federalnog ministarstva rada i socijalne skrbi za povećanje transfera osobama sa invaliditetom-civilni invalidi u iznosu od 5.010.668 KM.

Prema gore navedenom ne može se potvrditi da je planiranje sredstava za 2013.godinu vršeno u cijelosti u skladu sa Zakona o proračunima u FBiH i Instrukcijama Federalnog ministarstva financija odnosno za aktivnosti koje će biti realizirane u godini za koju se odobrava proračun.

Rashode i izdatke za obavljanje aktivnosti Zavoda potrebno je planirati u skladu sa Zakonom o proračunima u FBiH (članak 4.), i Instrukcijama Federalnog ministarstva financija, odnosno za aktivnosti koje će biti realizirane u godini za koju se proračun odobrava.

Pregled rashoda proračuna dan je u Prilogu br. 1 Izvješća.

5.1 Rashodi, izdaci i financiranje

5.1.1 Izdaci za materijal i usluge

Izdaci za materijal i usluge odobreni su u iznosu od 17.141.291 KM a realizirani su u iznosu od **13.650.237 KM** što predstavlja izvršenje od 80%. U odnosu na prethodnu godinu ovi izdaci veći su za 10.750.347 KM (371%) zbog planiranog vršenja popisa.

Struktura ovih izdataka je slijedeća: izdaci za putne troškove 89.753 KM, izdaci za energiju 91.999 KM, izdaci za komunikacijske usluge 176.738 KM, izdaci za nabavku materijala 138.650 KM, izdaci za usluge

prijevoza 16.624 KM, izdaci za tekuće održavanje 151.777 KM, izdaci za bankarske usluge 61.669 KM a najveći dio odnosi se na **ugovorene usluge u iznosu od 12.881.829 KM**.

5.1.2 Izdaci za rad povjerenstava

U okviru izdataka za ugovorene usluge, **izdaci za rad povjerenstava** na dan 31.13.2013.godine iskazani su u iznosu od 58.500 KM. Na teret sredstava Zavoda isplaćene su naknade za slijedeća povjerenstva: za provođenje javnih nabava (11.525 KM), za provođenje javnog naatječaja za izbor državnog službenika (250 KM), Popisni biro Zavoda, formiran na temelju članka 23. Zakona o popisu (47.600 KM), Koordinacijsko tijelo za izradu kartografske dokumentacije za potrebe popisa stanovništva, domaćinstava i stanova u BiH u 2013. godini, fomirano rješenjem Vlade FBiH (5.775 KM).

Nakon provedene revizije dokumentacije vezane za rad povjerenstava i isplate naknada istim, konstatirali smo kako su o radu istih sačinjavali izvješća koja su u skladu sa zakonom kvartalno dostavljali Federalnom ministarstvu financija.

Provedenom revizijom dokumentacije vezano za isplate ovih naknada konstatirali smo da se kod isplata naknada pojedinim povjerenstvima rashedi nisu priznavali u obračunskom periodu u kojem je obveza za plaćanje nastala, čime je narušeno načelo modificiranog nastanka događaja a što nije u skladu sa člankom 76. Zakona o proračunima u FBiH i Uredbom o računovodstvu u FBiH. Primjera radi povjerenstvu za provođenje javnih nabava isplaćen je iznos od 4.025 KM (po rješenjima i provedenim postupcima iz 2012.godine), Popisnom birou iznos od 7.900 KM, (za obveze iz travanja i svibnja 2012.godine) i Koordinacijskom tijelu za izradu kartografske dokumentacije 1.925 KM (obveze iz studenog 2012.god.).

Iznos od 13.850 KM za koliko je narušeno načelo modificiranog nastanka događaja imao je uticaj na točnost rezultata perioda.

Također ne možemo potvrditi kako je u cijelosti uspostavljen efikasan sustav internih kontrola kod odobravanja isplata povjerenstvima jer nisu utvrđeni adekvatni kriteriji (npr. složenost, obim poslova) temeljem kojih bi se utvrdila realna visina isplaćenih naknada. Provedenom revizijom utvrdili smo kako je kod isplata naknada u tijeku ožujka i svibnja 2013 godine prekoračen mjesečni limit isplate pojedinačnih naknada što nije u skladu sa Odlukom o načinu formiranja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe. Konstatirano je također kako se u radu povjerenstva za javne nabave nije postupalo u cijelosti u skladu sa točkom IV navedene Odluke jer se rad iste obavljao ponekad i u tijeku radnog vremena. Zbog svega navedenoga ne možemo potvrditi kako je uspostavljen efikasan sustav internih kontrola u ovom procesu rada u Zavodu.

Rashode i izdatke priznavati u obračunskom periodu u kojem je obveza za plaćanje nastala i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose u skladu sa Uredbom o računovodstvu FBiH i Zakonom o proračunima u FBiH (čl.76.) kako se ne bi narušavalo načelo modificiranog nastanka događaja.

Isplate naknada vršiti u skladu sa Odlukom o načinu formiranja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne uprave službe, maksimalno do visine 1,5 osnovice za obračun plaće.

5.1.3 Izdaci temeljem ugovora o djelu

U okviru pozicije ugovorenih usluga iskazanih u iznosu od 12.881.829 KM najveći dio od 10.640.283 KM odnosi se na naknade temeljem ugovora o djelu isplaćene popisivačima i instruktorima (što je pojašnjeno u točki 4.1. izvješća) i isplate za obračunate poreze i doprinose temeljem navedenih ugovora u iznosu od 1.909.154 KM.

Prema pregledu zaključenih ugovora o djelu za potrebe redovnog obavljanja djelatnosti Zavoda (**nevezano za popis stanovništva**), tijekom 2013.godine zaključeno je 20 ugovora o djelu od kojih je 7 ugovora zaključeno za poslove čišćenja poslovnih prostora u Sarajevu i po područnim uredima dok su sa 13 osoba sklopljeni ugovori za obavljanje različitih poslova u Zavodu. Uvidom u iste konstatirali smo kako su ugovori sklapani i za poslove koji su kao redovni poslovi sistematizirani u Pravilniku o unutarnjoj organizaciji Zavoda. Primjera radi sklopljeni su **tromjesečni ugovori** (4 ugovora za period od 10.12.2012.do 10.12.2013.god.) sa osobom za poslove obavljanja pripremnih radnji na uvođenju i istraživanju iz oblasti socijalne zaštite, pripremi praćenja indikatora statistike socijalne zaštite sa mjesečnom naknadom u iznosu

od 800 KM, što je za period od godine dana iznosilo **9.600 KM**. Sklopljeni su također **tromjesečni ugovori** (4 za period od 01.01.2013.god. do 31.12.2013.god.) uz mjesečnu naknadu od 800 KM, za poslove snimanja cijena i prikupljanje statističkih podataka što je na godišnjem nivou izdatak od **9.600 KM**. Sklopljeni su **tromjesečni ugovori** (3 ugovora za period 01.05.2013.god. do 01.02.2014.god) sa osobom angažiranom za obavljanje poslova knjigovodstva i obračuna plaća a po kojima je isplaćeno **5.000 KM**. Navedeni ugovori sklopljeni su za poslove, koji se prema Pravilniku o unutarnjoj organizaciji kao redovni poslovi obavljaju u Sektoru za statistiku stanovništva i društvene statistike, sektoru ekonomskih statistika (odsjek za statistiku cijena) i sektoru za pravne, kadrovske, finansijsko računovodstvene i opće poslove (odsjek za finansijske poslove). Ukoliko postoji potreba, nepopunjena radna mjesta popunjavati u skladu sa Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji i na način predviđen člankom 22. Zakona o državnoj službi u FBiH, odnosno internim premještanjem a ukoliko isto nije moguće putem javnog natječaja. Također, ukoliko za to postoji potreba ugovore o djelu sklapati jednokratno, na određeno vrijeme i samo za poslove koji nisu definirani Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji.

Zbog navedenoga **ne možemo potvrditi opravdanost isplate naknada (minimalno 24.200 KM neto) po tom temelju u Zavodu tijekom 2013.godine.**

Na ugovore o djelu obračunati su i plaćeni pripadajući porezi i doprinosi, međutim nisu predočena izvješća o obavljanim poslovima koji bi potvrdili da je angažirana osoba izvršila posao i bili temelj za isplatu naknade.

Popunjavanje radnih mjesta u Zavodu predviđenih Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji vršiti na način kako je utvrđeno Zakonom o državnoj službi u FBiH (članak 22.);

Ugovore o djelu u skladu sa zakonskim propisima, zaključivati jednokratno na određeno vrijeme sa toačno definiranim poslovima koje treba uraditi, samo za poslove koji nisu definirani Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji, te osigurati dostavljanje izvješća o izvršenom poslu, kao temelj za isplatu naknade.

5.1.4 Tekući transferi

Na poziciji tekućih transfera iskazan je iznos od 569.909 KM u okviru kojeg je iznos od 553.878 KM koji se odnosi na transfer drugim organima vlasti-općinama za Popis stanovništva. Sredstva su odobrena iz tekućih rezervi Vlade FBiH za transfer općinama FBiH za Popis.

U ožujku 2013.godine izvršena revizija Finansijskog plana za Popis stanovništva, domaćinstava, stanova, kada je planirana isplata iz proačuna općinama u iznosu od 35,10 KM po popisnom krugu. Revidirani finansijski plan za popis odobren je od strane Vijeća ministara BiH. Na temelju podataka iz kartografske dokumentacije za ove namjene za Zavod je trebalo osigurati ukupno 553.878 KM. Kako je revidirani finansijski plan bio donešen i usvojen od strane direktora statističkih institucija tek u ožujku 2013.godine, Zavod nije mogao planirati u proračunu za 2013.godinu sredstva na poziciji transferi drugim organima vlasti. Za osiguranje ovih sredstava upućen zahtjev za isplatu iz tekuće rezerve Vlade FBiH.

Provedenom revizijom nismo konstatirali nepravilnosti.

6. Imovina, obveze i izvori sredstava

Na dan 31.12.2013.godine u finansijskim izvješćima Zavoda iskazana je ukupna imovina u iznosu od 6.459.759 KM, od čega su: novčana sredstva 2.047 KM, kratkoročna potraživanja 36.330 KM i finansijski obračunski odnosi sa povezanim jedinicama 5.117.929 KM, sadašnja vrijednost stalnih sredstava 1.303.453 KM (nabavna vrijednost stalnih sredstava 2.475.294 KM, otpisana vrijednost 1.171.841 KM), kratkoročne tekuće obveze 5.156.306 KM. Izvori stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 1.303.453 KM. Uvidom u Glavnu knjigu Zavoda na dan 31.12.2013. godine konstatirali smo kako su ukupne obveze iskazane u iznosu od 5.569.764 KM. U finansijskim izvješćima pogrešno je preneseno stanje ukupnih kratkoročnih obveza iz glavne knjige, što je rezultiralo i pogrešno iskazanom ukupnom aktivom i pasivom u finansijskim izvješćima

u iznosu od 413.458 KM. Stoga **ne možemo potvrditi kako financijska izvješća istinito i fer prikazuju stanje imovine na dan 31.12.2013.godine.**

Tijekom 2013.godine Federalno ministarstvo financija otvorilo je za Zavod dva podračuna na temelju uplate neplaniranih namjenskih sredstava i to:

- **Podračun za Popis stanovništva, domaćinstava i stanova u BiH u 2013.godini** na koji je Agencija za statistiku BiH prebacila sredstva granta EU u iznosu od 7.348.785 KM. Sredstva su doznačena i utrošena u cijelosti namjenski za isplatu neto naknada po osnovu ugovora o djelu (popisivača, općinskih instruktora, popisnih komisija lokalne samouprave, entitetskih instruktora i župnijskih popisnih komisija). Ukupno izvršenje podračuna u 2013.godini iznosilo je 7.348.785 KM (100% odobrenih sredstava).
- **Podračun dupla inflacija dodane vrijednosti za period 2008-2010.** za uplate donatroskih sredstava od strane Agencije za statistiku u ukupnom iznosu od 3.900 KM. Izvršenje podračuna za 2013.godinu iznosilo je 3.893 (99,8% odobrenih sredstava). za oba podračuna urađena su financijska izvješća.

Iz 2012.godine prenesena su dva podračuna koji su tijekom 2013.godine zatvoreni. To su: Podračun „Poširena anketa o potrošnji domaćinstava u BiH u 2011.godini (HBS anketa) za koji su odobrena sredstva iznosila 3.953 KM i koja su realizirana 100% i podračun „Plan za provedbu anketnog istraživanja nasilje nad ženama u BiH“ odobrenog iznosa od 5.526 KM koji je također realizirana 100%.

Financijska izvješća sačinjavati u skladu sa računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti, sveobuhvatnosti, pravovremenosti i u skladu sa Zakonom o proračunima u FBiH, Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnikom o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH;

Bilanca stanja na dan 31.12.2013.godine dana je u Prilogu Izvješća.

6.1 Popis imovine, obveza i potraživanja

Na temelju članka 26. Zakona o računovodstvu i reviziji direktor Zavoda donio je 10.12.2013.godine Odluku o popisu imovine i obveza na dan 31.12.2013. godine, rješenjem je imenovao popisnu komisiju i visinu naknade za rad u iznosu od 350 KM. Na osnovu prezentirane dokumentacije konstatirano je kako je jedna komisija izvršila popis stalnih sredstava, sitnog inventara i novčanih sredstava kao i popis obveza i potraživanja. Međutim izvješća o popisu ne sadrže osnovne podatke (količine, financijske podatke po popisu, podaci iz knjigovodstvene evidencije) koje bi potvrdile kako je izvršeno usklađivanje stvarnog stanja utvrđenog popisom i stanja iskazanog u knjigovodstvu Zavoda. **Izvješćem o popisu stalnih sredstava** konstatirano je samo kako je izvršeno uparivanje količina i inventurnih brojeva i kako nema odstupanja u količinama. Uvidom u rekapitulaciju popisnih lista uočena je razlika u iskazanom iznosu ispravke vrijednosti i sadašnje vrijednosti stalnih sredstava (596 KM) koja nije pojašnjena. Komisija za popis sačinila je listu sa prijedloženim osnovnim sredstvima i sitnim inventarom za rashod zbog dotrajalosti. Lista prijedloga za otpis sadrži samo količine i inventurne brojeve bez vrijednosnih pokazatelja. Temeljem iste direktor je donio odluku i izvršeno je isknjižavanje rashodovanih stalnih sredstava i sitnog inventara u iznosu od 129.332 KM. Ne postoji validna dokumentacijski temelj za provedeno knjigovodstveno evidentiranje otpisa. Nije nam prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da je formirana posebna komisija koja je trebala izvršiti nadzor nad uništenjem sredstva predviđenih za rashod i o postupljenom sačinila izvješće koje bi poslužio kao temelj za isknjižavanje.

U **izvješću o popisu, potraživanja** su iskazana u iznosu od 36.330 KM što odgovara iznosu iskazanom u glavnoj knjizi. Uvidom u dokumentaciju konstatirano je da su u Zavodu u skladu sa odredbama članka 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH tražili konfirmaciju iskazanih potraživanja. Međutim konstatirano je kako postoje potraživanja za bolovanja preko 42 dana iz prethodnog perioda (iskazan početni saldo u iznosu od 26.894 KM) koja nisu a trebala su biti evidentirana na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja. Nije prezentirana dokumentacija koja potvrđuje kako su poduzete aktivnosti na naplati istih.

U izvješću o popisu obveza, iskazan je iznos obveza dan 31.12.2013.godine od 5.566.624 KM što ne odgovara iskazanom stanju u knjigovodstvu na isti dan (u Glavnoj knjizi 5.569.764 KM a u Bilanci stanja 5.156.306 KM). Za odstupanja nije dano pojašnjenje.

Na temelju navedenoga nismo se mogli uvjeriti kako je popis stalnih sredstava, obveza i potraživanja izvršen u skladu sa člancima 26.-28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH i točkama 6. ,18. i 36. Računovodstvenih politika za federalne proračunske korisnike. Nije nam prezentirana dokumentacija koja potvrđuje kako je izvršni popis usvojen od strane rukovodstva Zavoda.

Popis imovine, obveza i potraživanja i izradu Izvješća o popisu u cijelosti vršiti u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH i točkama 6. ,18. i 36. Računovodstvenih politika federalnih proračunskih korisnika;

Izvješće o popisu sačiniti na način da isti sadržava sve vrijednosne i naturalne pokazatelje imovine, obveza i potraživanja iz kojih će se nedvojbeno moći zaključiti da je izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem u skladu sa člankom 22. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i člankom 69. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH;

Izvršiti analizu ročnosti potraživanja te u skladu sa provedenom analizom, sumnjiva i sporna potraživanja evidentirati na pripadajućim kontima u skladu sa kontnim planom za proračunske korisnike;

Provesti sve zakonom propisane radnje u cilju naplate potraživanja u skladu sa člankom 46. Zakona o proračunima u FBiH;

6.2 Vanbilančna evidencija

Evidencije tužbi iz radnog odnosa zaposlenika Zavoda po izjavama odgovornih vodio je Sindikat zaposlenika, koji je svu dokumentaciju vezanu za tužbe dostavio u knjigovodstvo Zavoda tek po okončanju naše revizije. U Zavodu tijekom 2013.godine nije izvršena procjena potencijalnih obveza po pravosnažnim presudama i sudskim izvršnim rješenjima iz radnih sporova, a u vanbilančnoj evidenciji Zavoda na dan 31.12.2013. godine, nisu iskazane obveze po pravosnažnim presudama i sudskim izvršnim rješenjima iz radnih sporova. Iz naknadno dostavljenog pregleda konstatirali smo, kako je Zavod temeljem pokrenutih tužbi iz radnog odnosa za period 2008.-2012.godina imao obveza po pravomoćnim presudama i izvršnim sudskim rješenjima u iznosu cca 692.813 KM, i potencijalnih obveza po nepravomoćnim presudama cca 280.604 KM. Tijekom 2013.godine od strane Zavoda nisu se obraćali Federalnom ministarstvu financija, nisu tražili pregled obveza po izvršnim presudama i pregled isplaćenih presuda Federalnog ministarstva financija kako bi izvršili sravnjavanje, i nije izvršeno evidentiranje ovih obveza u Glavnoj knjizi Riznice na temelju Instrukcije Federalnog ministarstva financija.

Potrebno je preduzeti aktivnosti kako bi se u skladu sa Zakonom o proračunima u FBiH i Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH izvršilo knjigovodstveno evidentiranje obveza po pravosnažnim izvršnim sudskim rješenjima u Glavnoj knjizi riznice u cilju istinitog i točnog prikazivanja obveza i realnog planiranja njihovog izmirenja.

7. Primjena Zakona o javnim nabavama BiH

Tijekom 2013.godine Zavod je u skladu sa Zakonom o javnim nabavama u BiH izvrši nabave ukupne vrijednosti od 496.816 KM a za provođenje nabava provedeno je 14 postupaka direktnim sporazumom (51.559 KM), konkurentskih zahtjevom 18 postupaka (445.257 KM). Plan nabave donesen je 08.03.2013. godine a izmjene i dopune istoga urađene su 25.09.2013.godine. Za provođenje svake nabave direktor Zavoda je rješenjem imenovao komisiju za provođenje nabava.

Izvršili smo reviziju dokumentacije vezane za slijedeće nabave: nabava i ugradnja klima uređaja direktnim sporazumom (5.639KM), nabava nafte i naftnih derivata konkurentskim zahtjevom (17.325 KM), nabava i ugradnja klima uređaja u server sali Zavoda, konkurentskim zahtjevom (38.958 KM), nabava tonera konkurentskim zahtjevom (49.059 KM), nabava kancelarijskog materijala konkurentskim zahtjevom (48.291 KM), nabava putničkog automobila konkurentskim zahtjevom (34.146KM), usluge kolektivnog osiguranja popisivača i instruktora konkurentskim zahtjevom (41.364 KM), nabava licenci i podrške za firewall konkurentskim zahtjevom (9.347 KM), izvođenje građevinskih radova u Zavodu konkurentskim zahtjevom (63.477 KM).

Provedenom revizijom dokumentacije vezane za ove nabave nismo konstatovali nepravilnosti. U skladu sa Zakonom o javnim nabavama o izvršenim nabavama poslano je izvješće Agenciji za javne nabave.

8. Komentar

Federalni zavod za statistiku, dopisom br.01-14.1-904-2/13 od 17.07.2014.godine, očitovao se na dostavljeni Nacrt Izvješća o reviziji finansijskih izvješća za 2013.godinu. U navedenom očitovanju dani su komentari/primjedbe i uz dio istih dostavljena je dokumentacija.

Dani komentari i primjedbe kao i priložena dokumentacija nisu prihvaćeni, jer ne daju adekvatna pojašnjenja koja bi uticala na izmjenu nalaza i preporuka a što je pojašnjeno u Pismu rukovodstvu dostavljenom uz konačno Izvješće o reviziji finansijskih izvješća za 2013.godinu.

Rukovoditelj Sektora za finansijsku reviziju:

Munib Ovčina, dipl. oec.

Vođa tima:

Dubravka S.Barbarić, dipl.oec

Član tima:

Mujesira Cocalić,dipl.oec.

III. REZIME DANIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom poslovanja Zavoda za 2013. godinu konstatirali smo određen broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo sljedeće preporuke:

Pravilnik o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima dopuniti u dijelu procjene rizika po svim procesima koji se odvijaju u okviru Zavoda,

Poboljšati funkcioniranje sustava internih kontrola u cilju otklanjanja utvrđenih nedostataka, dosljedne primjene zakona i ostalih propisa,

Poduzeti aktivnosti u suradnji sa nadležnim institucijama koje će osigurati donošenje i usvajanje godišnjeg plana provođenja statističkih istraživanja od strane Vlade FBiH istovremeno uz donošenje financijskog plana kako nebi dolazilo do kašnjenja u realiziranju planiranih aktivnosti po oblastima,

Rashode i izdatke za obavljanje aktivnosti Zavoda potrebno je planirati u skladu Zakona o proračunima u FBiH (članak 4.) i Instrukcijama Federalnog ministarstva financija, odnosno za aktivnosti koje će biti realizirane u godini za koju se proračun odobrava,

Rashode i izdatke priznavati u obračunskom periodu u kojem je obveza za plaćanje nastala i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose u skladu sa Uredbom o računovodstvu FBiH i Zakonom o proračunima u FBiH (čl.76.)kako se ne bi narušavalo načelo modificiranog nastanka događaja,

Isplate naknada vršiti u skladu sa Odlukom o načinu formiranja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne uprave službe, maksimalno do visine 1,5 osnovice za obračun plaće i na temelju priloženih izvješća o radu.

Popunjavanje radnih mjesta u Zavodu predviđenih Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji vršiti na način kako je utvrđeno Zakonom o državnoj službi u FBiH (članak 22.);

Ugovore o djelu u skladu sa zakonskim propisima zaključivati jednokratno, na određeno vrijeme, sa točno definiranim poslovima koje treba uraditi, samo za poslove koji nisu definirani Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji, te osigurati dostavljanje izvješća o izvršenom poslu, kao temelj za isplatu naknade,

Financijska izvješća sačinjavati u skladu sa računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti, sveobuhvatnosti, pravodobnosti i u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima,

Popis imovine, obveza i potraživanja i izradu Izvješća o popisu u cijelosti vršiti u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH i točkama 6.,18. i 36. Računovodstvenih politika federalnih proračunskih korisnika,

Izvješće o popisu sačiniti na način da isti sadržava sve vrijednosne i naturalne pokazatelje imovine, obveza i potraživanja iz kojih će se nedvojbeno moći zaključiti kako je izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem u skladu sa člankom 22. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i člankom 69. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH,

Izvršiti analizu potraživanja po ročnosti, te u skladu sa provedenom analizom, sumnjiva i sporna potraživanja evidentirati na pripadajućim kontima u skladu sa kontnim planom za proralunske korisnike.

Provesti sve zakonom propisane radnje u cilju naplate potraživanja u skladu sa člankom 46. Zakona o proračunima u FBiH,

Potrebno je preduzeti aktivnosti kako bi se u skladu sa Zakonom o proračunima u FBiH i Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH izvršilo knjigovodstveno evidentiranje obveza po pravosnažnim i izvršnim sudskim rješenjima u Glavnoj knjizi riznice u cilju istinitog i točnog prikazivanja obveza i realnog planiranja njihovog izmirenja.

IV. PRILOG

FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

Prilog br. 1
Pregled rashoda proračuna za 2013. godinu
Naziv institucije: Federalni zavod za statistiku

Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4-2)	Postotak 4/2x100
		u prethodnoj godini	u tekućoj godini		
1	2	3	4	5	6
A. Tekući rashodi (1+2+3+4+5)					
1. Plaće i naknade troškova zaposlenih	4.830.456	4.558.746	4.589.666	-240.790	95,2
Bruto plaće i naknade	4.210.529	3.997.769	4.056.384	-154.145	96,3
Naknade troškova zaposlenih i skupštinskih zastupnika	619.927	560.977	533.282	-86.645	86,2
2. Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	442.106	424.620	428.311	-13.795	96,9
3. Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	17.241.291	2.899.890	13.650.237	-3.591.054	79,2
Putni troškovi	716.438	31.691	89.753	-626.685	12,5
Izdaci za energiju	115.000	90.885	91.999	-23.001	80,0
Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	292.540	175.600	176.738	-115.802	60,4
Nabava materijala i sitnog inventara	806.438	136.798	138.649	-667.789	17,2
Izdaci za usluge prijevoza i goriva	254.788	17.057	16.624	-238.164	6,5
Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	38.675	33.808	41.198	2.523	106,5
Izdaci za tekuće održavanje	135.665	82.898	151.777	16.112	111,9
Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	167.252	14.831	61.669	-105.583	36,9
Ugovorene i druge posebne usluge	14.714.495	2.316.322	12.881.830	-1.832.665	87,6
4. Tekući transferi			569.909	569.909	-
Tekući transferi drugim nivoima vlasti					
Tekući transferi pojedincima					
Tekući transferi neprofitnim organizacijama					
Subvencije javnim poduzećima					
Subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima					
Subvencije finansijskim institucijama					
Tekući transferi u inozemstvo					
Drugi tekući rashodi					
5. Izdaci za kamate i ostale naknade					
Kamate na pozajmice primljene kroz državu					
Izdaci za inozemne kamate					
Kamate na domaće pozajmljivanje					
Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim garancijama					
B. Kapitalni izdaci (6+7)	334.640	152.516	221.480	-113.160	66,2
6. Izdaci za nabavu stalnih sredstava	334.640	152.516	221.480	-113.160	66,2
Nabava šuma, zemljišta i višegodišnjih zasada					
Nabava građevina					
Nabava opreme	278.594	110.579	221.480	-57.114	79,5
Nabava ostalih stalnih sredstava					
Nabava stalnih sredstava u obliku prava	56.046	41.937	-	-56.046	-
Rekonstrukcija i investicijsko održavanje					
7. Kapitalni transferi					
Kapitalni transferi drugim nivoima vlade					
Kapitalni transferi pojedincima i neprofitnim organizacijama					
Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama					
Kapitalni transferi javnim poduzećima					
Kapitalni transferi privatnim pod. i poduzetnicima					
Kapitalni transferi finansijskim institucijama					
Kapitalni transferi u inozemstvu					
C. Ostale isplate (8)					
8. Izdaci za finansijsku imovinu					

Ured za reviziju institucija u FBiH

Pozajmljivanje drugim razinama vlasti					
Pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama i privatnim poduzećima					
Pozajmljivanje javnim poduzećima					
Izdaci za kupovinu dionica javnim poduzećima					
Izdaci za kupovinu dionica privatnim poduzećima i učešće u zajedničkim ulaganjima					
Ostala domaća pozajmljivanja					
D. Tekuća rezerva	579.103			-579.103	-
RASHODI (A+B+C+D):	23.427.596	8.035.722	19.459.603	-3.967.993	83,6

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna za 2013. godinu odbrilo dana 28.02.2014.godine

Rukovoditelj: Hidajeta Bajramović

Prilog br.2.

Bilanca stanja na dan 31.12.2013. godine			
Naziv institucije: Federalni zavod za statistiku			
Opis	31.12.2012.	31.12.2013.	Postotak (3/2)
1	2	3	4
A) Gotovina, kratkoročnapotraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	2.312.882	5.156.306	222,9
1.Novčana sredstva i plemeniti metali	2.203	2.047	92,9
2.Vrijednosni papiri			
3.Kratkoročna potraživanja	31.129	36.330	116,7
4.Kratkoročni plasmani			
5.Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	2.279.550	5.117.929	224,5
6.Zalihe materijala i robe			
7.Zalihe sitnog inventara			
8.Kratkoročna razgraničenja			
B) Stalna sredstva (11+14+17+18)	787.299	1.303.453	165,6
9.Stalna sredstva	1.911.926	2.475.294	129,5
10.Ispravka vrijednosti	1.124.627	1.171.841	104,2
11.Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	787.299	1.303.453	165,6
12.Dugoročni plasmani			
13.Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana			
14.Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)			
15.Vrijednosni papiri			
16.Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira			
17.Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)			
18.Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA:	3.100.181	6.459.759	208,4
C) Kratkoročne obveze i razgraničenja (19+...+24)	2.312.882	5.156.306	222,9
19.Kratkoročne tekuće obveze	1.888.591	5.156.306	273,0
20.Obveze po osnovu vrijednosnih papira			
21.Kratkoročni krediti i zajmovi			
22.Obveze prema djelatnicima	419.696	410.258	97,8
23.Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama			
24.Kratkoročna razgraničenja	4.595	3.200	
D) Dugoročne obveze i razgraničenja (25+26+27)			
25.Dugoročni krediti i zajmovi			
26.Ostale dugoročne obveze			
27.Dugoročna razgraničenja			
E) Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	787.299	1.303.453	165,6
28.Izvori stalnih sredstava	787.299	1.303.453	165,6
29.Ostali izvori sredstava			
30.Izvori sredstava rezervi			
31.Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima			
32.Neraspoređeni višak rashoda nad приходima			
UKUPNO PASIVA:	3.100.181	6.459.759	208,4

Rukovodstvo je Bilancu stanja na dan 31.12.2013.godine odbrilo dana 28.02.2014.godine

Rukovoditelj:
Hidajeta Bajramović